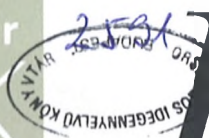

B o l g á r
HIREK

A magyarországi bulváriki Magyarországi Hírek

2007. január

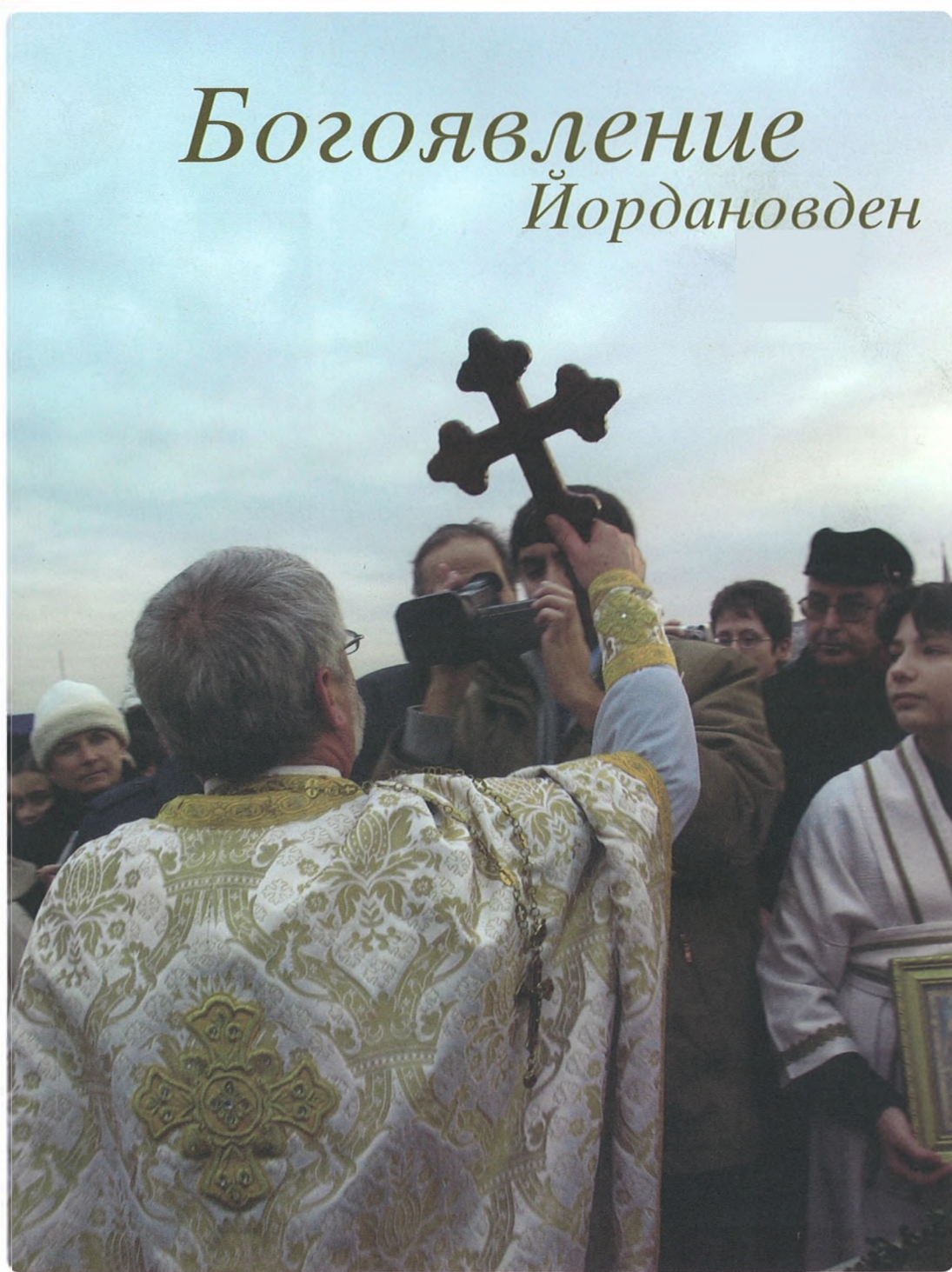
Цена 150 форинга •• Ára 150 Ft

Български В Е С Т И

Вестник на българите в Унгария

Богоявление Йордановден

В Б Р О Я
ч е т е т е

Гала на
малцинствата

Малко театро
за 1956

Новини от
Сегед и Дебрецен

Александър Гюров
на 70 години

Коледно-новогодишна вечеринка

На 26 декември се състоя традиционната Коледно-новогодишна вечеринка в препълнената зала на Българския културен дом. Благодарение на Столичното българско самоуправление, залата и предверието на дома бяха специално декорирани за случая с пишна новогодишна украса. В програмата бяха включени музикантът Чочо, хумористът Айала и оркестър Право. Водещата Марина Тютюнкova приветства гостите със сурвакарско наричане, а Даниел Тихов сурвака със саморъчно направена сурвакница. Многобройните подаръци от томболата бяха теглени на два тура, за да стигнат до всички печелещи многоочакваните награди, дарения от различните самоуправления.

Karácsonyi-újévi est

A Bolgár Művelődési Házban december 26-án rendezték meg a hagyományos karácsonyi-újévi estét. A Fővárosi Bolgár Önkormányzat jóvoltából a nagyterem és az előtér ünnepi díszben pompázott. A műsorban fellépett a zenész Csocsó, a humorista Ayala és a Pravo zenekar. A műsorvezető Tyutyunkov Marina újévköszöntő verssel üdvözölte az egybegyűlteket, Tihov Dániel pedig saját készítésű szurvaknicával kívánt jó egészséget a vendégeknek az új évben. A rengeteg tombolaajándék, amelyeket a különböző bolgár önkormányzatok ajánlottak fel, két körben kerültek kisorsolásra.

Богоявление (Йордановден)

За втори път българската общност в Унгария отпразнува възобновения Йордановден с ритуала по хвърлянето на светия кръст в Дунава. Тържеството се проведе на кораба »Принцеса София« на 6 януари от 15 до 18 часа. Близко 240 души изпълниха кораба, за да вземат участие в празничния водосвет. Според християнската религия този ден е посветен на Кръщението на Исус Христос в река Йордан и е един от най-тържествените цър-

ковни празници. Смята се още за ден на светлината и просвещението. След потеглянето от кея край моста Ержебет корабът спря за малко пред сградата на парламента, където бе тържествено извършен ритуалът. Отец Стефан извърши водосвет, а един от именниците – Йордан Мицов – хвърли кръста във водата. Вярва се, че ако кръстът замръзне във водата, годината ще е плодородна, а народът – здрав. Истината е, че тази година

времето е изключително топло, но това пък направи пътуването на палубата приятно за всички. След ритуалната част празникът продължи с коктейл и изпълнения на оркестър Право, които свириха непрекъснато до акостирането на кораба в шест часа на пешенския бряг. Това накара някои млади, а и не толкова, да изиграят спонтанно няколко български хора на кораба.

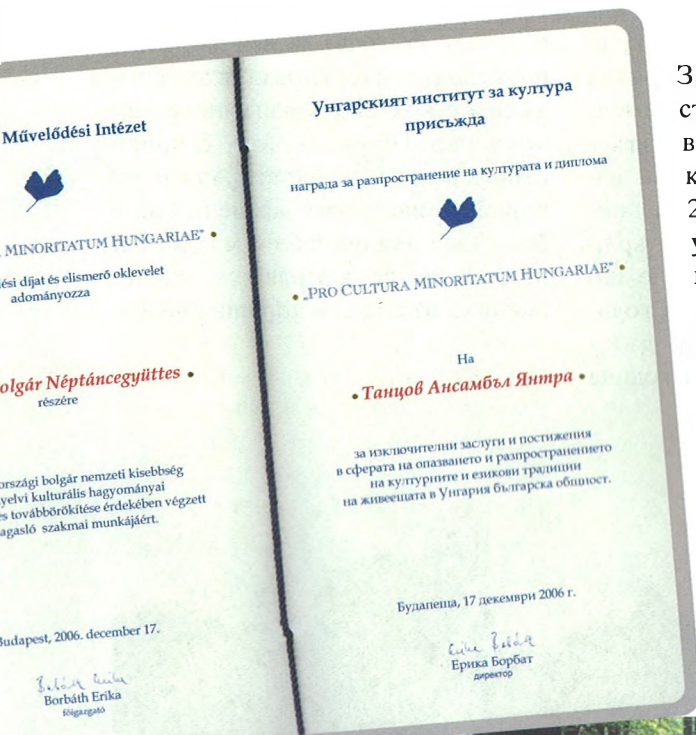
Vízkereszt (Jordan-nap)

A magyarországi bolgár közösség másodízben tartotta meg az újjáélesztett hagyományos Jordan-napi ünnepséget, amelynek keretében a keresztet a Duna vizébe dobják. Az ünnepségre a Zsófia Hercegnő hajón került sor január 6-án. Az ünnepi vízszentelés alkalmából közel 240-en gyűltek össze a hajón, amely az Erzsébet-híd pesti hídfőjétől indult el, majd megállt a Parlamenttel szemben, ahol Sztéfan atya elvégezte a vízszentelési szertartást és az egyik névnapos – Miczov Jordan a vízbe dobta a keresztet. A néphit azt tartja, hogy ha a kereszt belefagy a vízbe, az év bő termésű lesz, az emberek pedig jó egészségnek fognak örvendeni. Idén meglehetősen enyhe idő volt, ami viszont nagyon kellemessé tette a hajókázást. A rituálé után az ünnepség fogadással és a Pravo zenekar koncertjével folytatódott, ami több fiatal és kevésbé fiatal arra készítetett, hogy bolgár horót járjon a hajó fedélzetén.

Награда за Янтра

на галата на малцинствата в Унгарския институт за култура

За втори пореден път се състоя Гала на малцинствата в Унгарския институт за култура на 17 декември 2006 г. На тържеството взе участие и председателката на унгарския парламент *Каталин Сили*, която поздравя присъстващите с настъпващите коледни празници.

Сред осемте наградени със специален плакет и грамота беше и танцов състав »Янтра«, който през изминалата година отпразнува своята десета годишнина. В гала-концерта, последвал про-

цедурата на награждаването, взеха участие представители на всичките 13 малцинства. Българската култура бе представена от танцов състав »Мартеница«.

Преди започването на Галата на малцинствата във фоайето на Унгарския институт за култура *Антал Паулик*, временно изпълняващ длъжността председател на Агенцията за национални и етнически малцинства, откри изложбата »Общностите на малцинствата в снимки« и представи едноименния албум. Българското присъствие е реализирано от Балинт Меран и Моника Тютюнкова, чиите снимки са включени в изложбата и в албума.

A Jantra kitüntetése

Nemzetiségi gála a Magyar Művelődési Intézetben

2006. december 17-én a Magyar Művelődési Intézetben másodszor került megrendezésre a Nemzetiségi Gála.

Az ünnepségen részt vett Szili Katalin, az Országgyűlés elnöke is, aki megnyitójában köszöntötte a megjelenteket a közelgő karácsonyi ünnepek alkalmából. Ezen az ünnepségen adták át a *Pro Cultura Minoritatum Hungariae* díjakat is, amellyel nemzetiségi közművelődési szakemberek, közösségek munkáját ismerik el. Az oklevéllel és emléklapokkal járó elismerést olyan Magyarországon élő nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozó személyek, szervezetek kaphatják, akik/amelyek kiemelkedő tevékenységet végeztek a Magyarországon élő nemzeti és etnikai kisebbségek körében az anyanyelvű kulturális örökség meg-

tartásáért, fejlesztéséért, s tevékenységükkel hozzájárulnak a Kárpát-medence népeinek tolerancián alapuló együttéléséhez.

A nyolc kitüntetett között volt a Jantra Néptáncgyűttes is, amely a tavalyi évben ünnepelte megalakulásának 10. évfordulóját. A kitüntetések átadása utáni gálakoncerten mind a 13 kisebbség képviselői felléptek. A bolgár kultúrát a Martenica Néptáncgyűttes képviselte.

A gála előtt *Paulik Antal*, a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal mb. elnöke nyitotta meg a *Nemzetiségeink képekben* című fotókiállítást és mutatta be az ugyanezen címet viselő albumot. A kiállításon és az albumban is szerepelnek *Tyutyunkov Mónica* és *Merán Bálint* bolgár témájú fényképei.

Българо-унгарски икономически връзки

Будапещенската търговско-промишлена камара, Икономическата служба към Българското посолство и Българо-унгарската търговска камара в София организираха на 12 декември съвещание по въпросите на стопанските връзки и възможностите на унгарските предприемачи в България. С прожекцията на туристически филм за България първият секретар на посолството Лиана Узунова създаде »българско« настроение, след което *Золтан Петко*, председател на БТПК, д-р *Андраси Инотай*, гл.директор на Института за световна икономика при Унгарската академия на науките, Рада Пангелова, представител на Българо-унгарската търговска камара в София и Янош Дудаш, собственик на фирма »Агро Лега-то«, регистрирал фирма в България и член на БУТК разказаха за обстановката в страната и за възможностите на унгарските капиталовложители. Срещата завърши с изпълнения на Марта Шебещен, чието творчество е тясно свързано с България.

Ден на малцинствата в Дебрецен

ЖИВКА КОЛЕВА-ЗЛАТЕВА

На 15 декември, деня на малцинствата в окръг Хайду Бихар, в сградата на окръжния съвет гражданите на Дебрецен имаха възможност да се запознаят с »късчета« от културното богатство на регистрираните в града малцинствени самоуправления. Българи, арменци и немци спретнаха богати трапези с национални ястия. На българската

имаше баница, погачи, сарми, кебапчета, лютеница, салати – все знакови ястия от националната кухня на българина. Докато гостите апетитно похапваха, румънци и роми създаваха настроение с богатата музикална програма. Тази изява за пореден път показва, че глобалният свят е интеркултурен. Заедно с уеднаквяването в професионалния, икономически и политически живот многоликото културно богатство остава пазено и почитано.

A Kisebbségek Napja Debrecenben

December 15-én a Hajdú-Bihar megyei Kisebbségek Napján a Megyeházán Debrecen lakóinak lehetőségük nyílt megismerkedni a városban élő kisebbségek kultúrájának egy-egy „szeletével”. A bolgárok, az örmények és a németek gazdagon terített asztallal várták a vendégeket. A bolgárok nemzeti konyhájuk jellegzetes ételeivel: banicával, kenyérrrel, töltött káposztával, kebabcséval, ljutenicával és salátával kínálták a megjelenteket. Amíg a vendégek jó étvágygal fogyasztottak, a románok és a romák gazdag zenei programmal szórakoztatták őket. Ez a rendezvény ismét bebizonyította, hogy a globális világ interkulturális. A szakmai, gazdasági és politikai életben végbemenő uniformizálódás mellett a sokarcú kulturális gazdagság továbbra is fennmarad.

Zsivka Koleva-Zlateva

Bolgár-magyar gazdasági kapcsolatok

Üzleti kapcsolatokról, a magyar vállalkozók lehetőségeiről volt szó azon a tanácskozáson, melyet közösen szervezett a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara, a Bolgár Nagykövetség Kereskedelmi Hivatala, és a szófiai Bolgár-Magyar Kereskedelmi Kamara 2006. december 12-én. A budapesti Bolgár Nagykövetség I. titkára, *Liana Uzunova*, először az országát bemutató rövid filmrészlettel teremtette meg a „bolgáros” hangulatot, majd *Petykó Zoltán*, a BKIK elnöke, dr. *Inotai András* a Világgazdasági Kutató Intézet főigazgatója, *Rada Pangelova*, a Bolgár-Magyar Kereskedelmi Kamara képviselője és *Dudás János*, az Agro Legato Kft. tulajdonosa beszélt Bulgária jelenlegi helyzetéről és a magyar befektetők lehetőségeiről az országban.

Малко театро за 1956

Последната за годината премиера на Малко театро се състоя на 18 декември. Постановката »...за свободата...« е изградена по материали от действителен случай. През 1956 г. пловдивският поет Йордан Русков, известен преди всичко със стихотворенията си за деца, написва стихотворение посветено на унгарската революция, преписва го на служебната си пишеша машина, размножава го и го разпраща на около 200 членове на Съюза на писателите. В продължение на две години народната милиция търси »опасния« враг на народа, докато най-сетне през 1958 г. попадат на следите

му и го арестуват. Невинното младежко деяние на Йордан Русков слага печат върху целия му живот. Социалистическото правосъдие го осъжда на 19 години лишаване от свобода, по-късно намалени на седем, и той е пратен в затвора. През целия по-нататъшен живот му е отсъдено да работи като библиотекар в училищна библиотека, без да публикуват творбите му. Едва промените през 1989 г. позволяват делото му да стане известно на по-широки кръгове. През 2006, по случай 50 годишния юбилей на Унгарската революция, Йордан Русков е награден с унгарска държавна награда.

Този материал творците на Малко театро използват в най-новата си постановка, в която са привлекли такива артисти като Петер Шерер и Йозеф Тот. Изграден по документални материали от разпитите и дневника на поета, снимки и вестници от епохата, спектакълът далеч надхвърля разказа за конкретната човешка съдба. В него се разискват всевъзможните въпроси за личността в условията на диктатура, възможно ли е човекът да остане човек, премазан от голямата машина на властта.

A Malko Teatro 1956-ról

A Malko Teatro 2006. december 18-án mutatta be az ...a szabadságért... c. előadását, amely valószínűleg a szabadságért... c. előadását alapul. 1956-ban Jordan Ruszkov plovdivi költő, aki elsősorban gyermekverseivel vált ismertté, írt egy költeményt a magyar forradalomról, amelyet a hivatali írógépén gépelt le, majd sokszorosította és szétküldte az írószövetség mintegy 200 tagjának. A rendőrség két évig kereste a nép »veszélyes« ellenségét, akinek 1958-ban a nyomára bukkant és letartóztatta. A szocialista igazságszolgáltatás 19 évi börtönre ítélte a költőt, majd később 7 évre mérsékelte a büntetését. Élete további részében iskolai

könyvtárosként volt kénytelen dolgozni, műveit nem publikálták. Csak 1989-ben engedték meg, hogy alkotásai szélesebb körben is ismertté válhassanak. 2006-ban, az 56-os forradalom 50. évfordulóján Ivan Ruszkovot a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztjével tüntették ki.

A Malko Teatro művészei ezt az anyagot dolgozták fel a legújabb előadásukban, amelyben Hadzsikosztova Gabriella, Scherer Péter és Tóth József színművész lépett fel. A kihallgatási jegyzőkönyvekből és a költő naplójából vett részletekre, valamint az akkor készült fényképekre és újságokra épülő előadás messze túlmutat a konkrét emberi sorson. Olyan örök kérdésekre keresi a választ, mint a személyiség a diktatúra körülményei között, valamint hogy ember tud-e maradni a hatalom gépezete által agyonnyomott ember.

Честване на българския студентски празник 8-ми декември и Микулаш в Сегед

МАРИЯ ЖЕРЕВА

лектор по български език в Сегедския университет

На 7-ми декември студентите от специалност българска филология в Сегедския университет организираха съвместно с българското самоуправление в Сегед и Дружество »Приятели на България« честване на празника на българските студенти 8-ми декември, Микулаш и българския Никулден.

Студентите изнесоха програма, в която на български и на унгарски език разказаха житието на св. Никола, посветиха гостите в обичаите на българите за Никулден и разказаха как честват този празник народите по света, пяха български песни и обясниха традицията на българските студенти да честват своя празник на 8-ми декември.

Студентът от 3-ти курс Роланд Панчич в съпровод на китара от Ласло Дудасег, изпя две свои песни, едната от които и в свой превод на български език, с която е спечелил първа награда на студентски конкурс.

Сред много смях и песни Микулаш поднесе подаръци на децата, а ансамбъл »Биляна« от град Карцаг с ръководител Янош Майор повдигна градус на настроението с български песни и танци. После всички се събраха около трапезата с български ястия, приготвени от студентите под ръководството на българския лектор в Сегедския университет.

Празникът завърши с общи хора, на които се хванаха млади и стари, българи и унгарци, студенти и преподаватели.

И всички си пожелаха подобни празници да станат традиция в Сегед.

Ünnep a szegedi bolgár szakon

December 7-én a Szegedi Tudományegyetem bolgár szakos hallgatói a Szegedi Bolgár Önkormányzattal és a Bolgár Baráti Társasággal közösen Mikulás-ünnepséget szerveztek, amelynek keretében december 8-át, a bolgár egyetemisták napját is megünnepelték.

A kétnyelvű műsorban a hallgatók megismertették a vendégeket Szent Miklós életével, meséltek a bolgár Miklós-napi szokásokról, valamint arról, hogyan ünneplik ezt a napot a világ népei, és megismertették a közönséget a bolgár egyetemisták ünnepével. Ezután bolgár dalok hangzottak el, majd a karcagi Biljana Néptáncgyűttes műsorát élvezhették az egybegyűltek. Az ünnep közös horóval és hallgatók által a szegedi bolgár lektor vezetésével készített bolgár ételek kóstolójával ért véget.

Maria Zsereva

a Szegedi Tudományegyetem bolgár lektora

Александър Гюров на 70 години

В края на миналата година, на тържествена вечер в Българския културен институт бе отбелязана 70 тодщинината на Александър Гюров, със съдействието на българските самоуправления в Йозефварош и Уйбуда.

Откъде си тръгнал, какви са били първите ти години, какво си учил?

Дълга история, както са много и годините. Започнах училище по-рано, на 6-годишна възраст, тъй като съм роден през ноември. Оказа се, че почти три десетилетия минаха в непрекъснато учение. След прогимназията, завърших руска гимназия. След това – поради политическата обстановка – трябваше да завърша и военно училище. Голямото съкращение през 1955-1956 не ме засегна, никак не искаха да ме уволняват. А аз се готвех за университета и трябваше да чакам четири години и половина, след което постъпих в университета, започнах да изучавам унгарски език – с малко закъснение, за разлика от началното училище. Дипломирах се най-напред в София, след това в

Будапеща – вече задочно, покрай работа. По семейни причини се преселих в Будапеща, където заедно със съпругата ми започнахме работа в унгарска гимназия, тъй като там получихме жилище. Почти веднага след завършване на втория университет бях извикан в посолството – това се случи в понеделник и в сряда вече трябваше да почна работа там. Малко затворена ми се струваше работата в посолството, където бях секретар-преводач и по тази причина, макар и доста трудно, се прехвърлих в Българския културен институт.

Това е едно място, където си прекарал почти четвърт век – от 1976 до 2000 г.!

Да, да не говорим за това, че и сега като пенсионер продължавам да им помагам, където мога и с каквото

мога. В института всъщност организирах културни и научни прояви. Още в края на седемдесетте години покойният архитект Пейо Бербенлиев, тогава заместник-председател на Комитета за култура, ме натовари да отговарям за всички паметни български места в Унгария, включително и историческа Унгария. Тази отговорност беше многопластова, тъй като трябваше да се издирят и уточнят българските паметни места в унгарските земи, да се направят изследвания във връзка с всяко едно от тях. Тогава започнах своите изследвания, свързани с българо-унгарските отношения. Първите ми публикации на тази тема излязоха в Унгария през 1976 г. Още докато работех в посолството, тогавашния посланик ме помоли да уточня броя и местонахождението на българските военни гробища, тъй

Alekszander Gjurov 70 éves

Az elmúlt év végén a VIII. és a XI. kerületi Bolgár Önkormányzat támogatásával a Bolgár Kulturális Intézetben került sor Alekszander Gjurov 70. születésnapjának megünneplésére.

Honnan indultál, milyenek volt a gyerekkorod, mit tanultál?

Korábban, 6 éves koromban kezdtem az iskolát, mivel novemberi vagyok. A progimnázium elvégzése után az orosz gimnáziumba jártam. Majd a politikai helyzet miatt el kellett végeznem a katonai iskolát is. Négy és fél évet kellett várnom, hogy beiratkozhassem az egyetemre magyar szakra. Először Szófiában szereztem diplomát, majd Budapesten levelező szakon. Családi okok miatt költöztem Budapestre, ahol a feleségemmel együtt egy magyar gimnáziumban

kezdtünk el dolgozni. A második diploma megszerzése után hívtak a nagykövetségre, ahol titkárként és tolmácsként kellett dolgoznom, majd nagy nehézségek árán sikerült átkerülnöm a Bolgár Kulturális Intézetbe.

Ez az a hely, ahol közel negyed évszázadot töltöttél el – 1976-tól 2000-ig.

Igen, sőt most, nyugdíjasként is segítek nekik ahol és ahogy csak tudok. Az intézetben kulturális és tudományos rendezvényeket szerveztem. Még a hetvenes évek végén történt,

като по данни на Министерството на отбраната, те се намират в 68 селища. Доколко тази информация е била вярна говори факта, че след крайното уточнение, което отне много труд, се оказаха 16. Друг проблем беше уточняването на имената: оказа се, че има шест души, които имат по два гроба в Харкан, 12 души, които са се върнали живи по родните си места, също имат гробове в Харкан. Впоследствие започнах задълбочени изследвания по отношение на българското присъствие в унгар-

ските земи, което се оказа много по-старо от самата унгарска държава. За първи път прабългарите или както аз ги наричам първобългарите са стъпили край Балатон през 453 г. Колко хора знаят, че сме имали самостоятелна католическа провинция в Трансилвания, която е разполагала с 29 училища за хората от първата и втората преселническа вълна през XVII век.

Установих, че през вековете са съществували много богати и много задълбочени българо-унгарски връзки. Българо-унгарското общуване е започнало още в степите. Неговото изследване не е по силите на един човек, за подобна задача са необходими поне 20-30 историка.

Виждам, че си пълен с идеи, които направо бликат от тебе и продължаваш да работиш по тях. Какви са най-близките ти планове?

В момента завършвам книгата си »На общ глух коловоз« за българо-унгарските политически отношения от 1956 до 1989 г. Тя беше осъществена, благодарение на стипендията, която получих от унгарския научен институт, която ми позволи да работя в архивите в София и Москва и, разбира се, и в Будапеща. В тези материали има някои невероятни неща, които са трудни за вярване, ето защо към книгата има и документални приложения.

Български ВЕСТИ

Издание на Българското
републиканско самоуправление,
1093 Будапеща, ул. Лония 41

Редакция

Андреа Йенат (главен редактор),
Моника Тютюнкова,

Светла Кьосева

Отговорен издател

Данчо Мусев

Издава се с подкрепата
на Фонда за национални и
етнически малцинства в
Унгария и на Българските
самоуправления в IV, XIII, XV,
XVIII и XXIII район на
Будапеща и във Фелъшожолца,
Мишколц, Печ, Дебрецен,
Халастелек и Дунахастри.

B o l g á r HIREK

A Bolgár Országos Önkormányzat
(1093 Budapest, Lónyay u. 41)

kiadványa

Szerkesztőbizottság

Genát Andrea (főszerkesztő),

Kjoszeva Szvetla, Tyutyunkov Mónika

Felelős kiadó

Muszev Dancso

Megjelenik a Magyarországi

Nemzeti és Etnikai Kisebbségéért

Közalapítvány és az Újpesti, a XIII.,

a XV., a XVII. kerületi, a Soroksári,

a Felsőzsolcai, a Miskolci, a Pécsi,

a Debreceni, a Halásztelki és a

Dunaharaszti Bolgár Kisebbségi

Önkormányzat támogatásával.

ISSN 14163098

Globe Print Nyomda

hogy az azóta elhunyt építész, Pejo Berbenliev, aki akkori-ban a Kulturális Bizottság elnökhelyettese volt, megbízott azzal, hogy derítsem fel az összes magyarországi bolgár emlékhelyet. Ekkor kezdtem el kutatni a bolgár-magyar kapcsolatokat. Az első publikációim 1976-ban jelentek meg e témában Magyarországon. Még amikor a nagykövetségen dolgoztam, az akkori nagykövet megkért, hogy pontosítsam a magyarországi bolgár katonai temetők számát és helyét, mivel a Védelmi Minisztérium szerint 68 településen található ilyen. Ez az információ annyira volt hiteles, hogy a sok munkát igénylő kutatás után 16 lett belőle.

Később elkezdtem elmélyülten foglalkozni a bolgár jelenlétel magyar földön, amiről kiderült, hogy régebbi, mint a magyar állam. A protobolgárok 453-ban érkeztek először a Balaton mellé. Megállapítottam, hogy az évszázadok során

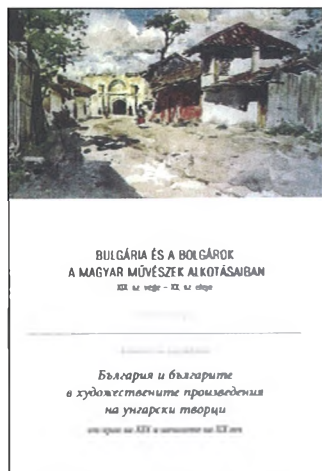
gazdag és elmélyült bolgár-magyar kapcsolatok voltak. Ezek kutatásához nem elég egy ember, legalább 20-30 történész kell hozzá.

Látom, hogy tele vagy ötletekkel, amiken dolgozol is.

Mik a legközelebbi terveid?

Most fejezem be a *Közös zsákutcában* című könyvem az 1956 és 1989 közötti bolgár-magyar politikai kapcsolatokról. Az ott feldolgozott anyagban van néhány olyan dolog, amit nehéz elhinni, ezért van a könyvben dokumentummelléklet is.

Нова книга

С материалната подкрепа на Фонда за национални и етнически малцинства и на Българското самоуправление в XI район, бе издаден каталог на изложбата »България и българите в художествените произведения на унгарски творци от края на XIX и началото на XX век«. Материалите са събрани и систематизирани от Райна Симеонова Харгитаи, която е автор и на придружителния текст. В изданието са представени унгарски творци – художници-портретисти, скулптори, графичи и техните произведения, които отразяват българската земя и българите през съответния исторически период.

Нова 12 часова програма на Унгарското радио

Променя се частът на българското предаване по радиото

От 1 февруари малцинствените предавания по Унгарското радио ще се излъчват от отделна програма, всеки ден от 8 до 20 часа. В новата структура българското предаване може да бъде слушано в ефир от 13.00 до 13.30 часа всяка сряда. Нощно време, от 20.00 до 8.00 часа, предаванията ще се излъчват

по сателит и могат да бъдат приемани по Интернет.

Вълните, на които се излъчва програмата за Будапеща не се променят: средни вълни 873, на същата честота ще може да бъде слушана и в района на Печ, докато в останалите части на страната – на средни вълни 1188.

Тържество в Зугло

За трети пореден път българите в Зугло се събират на традиционно тържество в началото на новата година в ресторанта на хотелския комплекс »Сьони«. Тържеството започна с разчупване на новогодишната пита с късмети и вълнението на кого ще се падне парата. За доброто настроение на присъстващите се погрижиха Габриела Хаджикостова и Слободан Вертетич, които изпълниха китка от стари градски песни.

Председателят на Българското самоуправление в Зугло поздрави присъстващите и пожела на всички успешна, спорна и щастлива година.

Új könyv

A Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Közalapítvány és a XI. kerületi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat támogatásával megjelent a Bulgária és a bolgárok a magyar művészek alkotásaiban XIX. sz. vége-XX. sz. eleje című kiállítás katalógusa. Az anyagot Hargitainé Szimeonova Rajna válogatta és rendszerezte, és ő írta a kísérőszöveget is. A kiadványban olyan magyar művészek – portréfestők, szobrászok, grafikusok és alkotásai kerülnek bemutatásra, akik a bolgárokat és a bolgár földet mutatják be a különböző történelmi korszakokban.

Új 12 órás műsor a Magyar Rádióban

Változik a bolgár adás sugárzásának időpontja

Február 1-től a Magyar Rádió kisebbségi műsorait külön csatornán sugározzák naponta 8 és 20 óra között. A bolgár adás szerdánként 13.00 órától 13.30-ig lesz hallható. Az adások ismétlése este 8-tól reggel 8-ig műholdon és az Interneten keresztül is hallgatható lesz. A műsor az országban az 1188-as, Budapesten és Pécsen a 873-as középhullámon kerül sugárzásra.

Ünnepség Zuglóban

A zuglói bolgárok harmadik alkalommal gyűltek össze hagyományos újév-köszöntő ünnepségre a Szőnyi Hotel éttermében. A Zuglói Bolgár Önkormányzat elnöke köszöntötte a megjelenteket, és sikerekben gazdag, boldog új évet kívánt nekik. A jó hangulatról Hadzsikosztova Gabriella és Wertics Szlobodan gondoskodott, akik bolgár városi dalokból álló csokorral kedveskedtek az egybegyűlteknél.

Среща на малцинствените театри »АРКУС«

Седмица на играта: 2-9 февруари 2007 г.
Театър Талия – Будапещенски куклен театър

МАТЕРИАЛ ЗА ПЕЧАТА

През 2003 г. Фондът за национални и етнически малцинства в Унгария (ФНЕМУ) подкрепи идеята да се организира среща на малцинствените театри, което даде възможност за системното организиране на проведената за пръв път през 1992 г. форум. Тази година от 2 до 9 февруари ще се проведе петата поредна

среща, в която участват 11 малцинства и 15 театрални ателиета с 16 продукции. Срещата ще се проведе в Театър Талия и Кукления театър и на техните студийни сцени.

През тази година театралната среща, която е една от най-важните събития в културния живот на унгарските малцинства, прие името АРКУС (дъга), алюзия за многоцветието на малцинствените култури и езици, за взаимосътрудничеството и красотата на общността, на един от общите езици на европейската култура – на латински.

Спектакълът на Малко театро »Българска приказка« ще бъде представен на 9 февруари от 18.00 часа в Новото студио на Театър Талия.
Билети на касата на Театър Талия (цена 800 фт).

ARCUS Nemzetiségi Színházi Találkozó

A játék hete: 2007. február 2-9.
Thália Színház – Budapesti Bábszínház

A Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Közalapítvány (MNEKK) 2003-ban felkarolta a nemzetiségi színházak találkozó-jának ötletét, s így lehetőség nyílt az 1992-ben megrendezett első találkozó rendszeres folytatására. 2007. február 2-9. között kerül sor az immár ötödik találkozóra, amelyen 11 magyarországi nemzetiség 15 színházi műhelye vesz részt 16 produkcióval. Az előadások helyszíne a Thália Színház és a Bábszínház, beleértve ezek stúdiószínpadait is.

A Malko Teatro Bolgár rege c. előadására február 9-én 18.00 órától kerül sor a Thália Színház Új Stúdiójában. Az előadásra jegyek kaphatók a Thália Színház pénztárában 800 Ft-os áron.

Вечер на Българското самоуправление във II район

Българското самоуправление във II район се представи за пръв път пред малцинствата в района с фолклорна вечер и дегустация на 13 декември в сградата на местното кметство. В навечерието на коледните празници бяха поканени представителите на останалите малцинства в района, а общината бе представена от заместник-кмета Вираг Данко.

След приветствието на председателя на самоуправлението Норберт Варо фолклорна група »Зорница« представи елементи на българската култура, а Таня Ронаи направи предсказания за времето през следващата година с лук и сол. Въз основа на дванайсетте резена, които символизираха месеците, бе предречено, че през април, май и юли времето ще е дъждовно, а през останалите месеци предимно сухо.

Bemutakozott a II. kerületi Bolgár Önkormányzat

Folklórműsorral és kóstolóval egybekötött bemutatkozó estet tartott a II. kerületi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat december 13-án a kerületi Polgármesteri Hivatalban. A karácsony előtti időszakra időzített ünnepi rendezvényre meghívást kaptak a helyi kisebbségi önkormányzatok képviselői, a kerületi önkormányzatot Dankó Virág alpolgármester képviselte.

Varró Norbert elnök köszöntője után az ünnepségen Zornica Hagyományörző Csoport adott ízelítőt a bolgár kultúrából, majd Rónai Tanya vöröshagymával és sóval jósolta meg a jövő évi időjárást.

С тревога за нашите деца

СИЛОАМ ЛЕВИТ

Дори човек да е убеден и да иска да постъпва правилно, в реалния живот не винаги е толкова лесно да разпознаеш кое е правилно и кое

не. А ние трябва да научим на това и децата си!

Светът прави всичко възможно да разкъса връзките, да размие контурите, да направи моралните норми относителни, да »демократизира« представите на децата за добро и

зло, за правилно и неправилно, за трябва и не трябва...

Наше задължение като родители е да даваме ясно определение на понятията и нещата, да ги назоваваме с истинските им имена, да научим децата си да разпознават доброто във всички заплетени житейски ситуации и категорично да го предпочитат и избират и тогава, когато не сме при тях.

Тази изключително трудна задача, не се изчерпва само с няколко назидателни поучения и куп забрани. Трябва непрекъснато да поддържаме диалога с децата, за да свикнат те да споделят с нас всичко, което са преживели и което ги е развълнувало, още докато са малки и очакват нашето внимание. Именно в тези разговори, за техните »простички и наивни« истории, за постъпките на техните връстници и възпитатели, ще можем да им кажем, а и пример да им дадем, как да приемат всичко в живота с разум, да преценяват критично поведението на другите, при това без да ги осъждат и мразят, и най-вече, как да постъпват като християни в поставените от живота сложни задачи с повече от един възможен отговор. Очевидно е, че преди да се заемем с това деликатно задължение – възпитанието на децата си, трябва сами за себе си да си изясним: коя е нормата, която желаем да въплъти

Трифон Зарезан

10 февруари 2006 г.

14.00 – Водосвет, зарязване на лозата и избор на »цар« в двора на Българския православен храм »Св. св. Кирил и Методий« (1097 Budapest, Vágóhíd u. 15.)

14.30 – Турнир по табла в големия салон на Българския културен дом и прожекция на филми в клубното помещение на I етаж. (1097 Budapest, Vágóhíd u. 62.)

Szólőmetszó Trifon ünnepe

2006. február 10-én

14.00 – Vízszentelés, szőlőmetszés és a „cár” megválasztása a Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Pravoszláv Templom udvarán (1097 Budapest, Vágóhíd u. 15.)

14.30 – Ostábla-verseny a Bolgár Művelődési Ház nagytermében és filmvetítés az I. emeleti klubteremben (1097 Budapest, Vágóhíd u. 62.)

Дарете 1%

от своя данък за
българските фондации
и дружества!

Българска православна църковна община

Технически номер: 0372

Българско младежко дружество

Данъчен № 18089154-1-41

Фондация Про скола булгарика

Данъчен № 18066184-1-42

детето ни, кое за нас е нормално и какво – не, и като разбирания и като поведение. Защото християнската норма на поведение не е общоприета норма за света и времето в които живеем, и това прави задачата ни на възпитатели на християни още по-трудна.

Независимо дали ни харесва, но реално децата ни растат в нехристиянска среда: съучениците им, приятелите, учителите им, масовата култура са носители на други, различни ценности, поради което често ни се налага да се противопоставяме на това масирано външно влияние. Тук възниква въпросът, как да го направим, без да изолираме децата си от съучениците и приятелите им, без да ги лишим от естествената им среда и занимания, без да ги направим аутсайдери?

Естествено и желателно е децата ни да искат да бъдат приети и уважавани от своите връстници, да бъдат адекватни на своето време и среда. Затова един от най-трудните уроци, с които едно православно християнче неизбежно ще се сблъска в училището или детската градина, е дете, което е с асоциално и дори агресивно поведение. Този сблъсък ще е един от най-сложните тестове по православно съзнание и за нас като родители. Да запази доброто приятелско отношение към това дете, да не страни от него, да не го заклеим-

ява като лошо, да не го осъжда, но и да не приеме негативното му поведение и да не му подражава.

Ако съумеем да помогнем на нашето дете да покрива с любов и търпение враждебността, агресивността у другите и така да ги променя към по-добро, това ще е най-ценният урок за него. Човечеството днес изобилства от израснали в безлюбие, бранещи се със своята враждебност хора, които само с любовта си можем да смекчаваме. Но дали това е по силите на едно дете? Напълно. Вярата ни прави неимоверно силни и децата винаги с радост откриват тази скрита, непонятна за възрастните сила.

Ако детето ни всекидневно чува как ние злословим срещу колегите, съседите, роднините си, или неговите връстници; ако ни вижда враждебно настроени, отчуждени, мрачни, то какъв урок по любов към ближния ще му дадем? Ще значат ли нещо думите ни? Нищо повече от рафинирано отчуждение! Защото уроците по християнство са толкова истинни и възвишени или пък двулични и празнословни, колкото сме и ние, които ги преподаваме.

Следователно, за да имат покритие и сила думите и наставленията ни, трябва да сме свършени. А за да имаме авторитет пред децата си, ще е напълно достатъчно да бъдем

пределно честни с тях. Нека да им признаваме, че не винаги знаем как да постъпваме правилно, че не винаги сме на висотата на истините, които изповядваме и в които вярваме. Но, че се стараем и наистина искаме да постъпваме правилно. Може би това ще е добър урок за тях: да бъдат честни пред себе си и пред хората, да не се страхуват да признават несъвършенството си. Така ще се научат да приемат и да разбират несъвършенството и на другите, без то да помрачнява любовта и чувствата им към тях!

Безумие е да очакваме от себе си да бъдем свършени родители. Но нека опитаме, нека се стараем да бъдем такива. Защото несвършените хора са и несвършени родители, несвършени съпрузи, несвършени приятели, колеги, служители. ... Но със цялото си сърце вярвам, че това, което Бог очаква от нас и ще е доволен ако го правим, е: да правим най-доброто, на което сме способни и да се стараем утре да се справяме по-добре от днес. От все сърце вярвам, че Бог ще допълни нашите недостатъци и ще прибави и на децата ни онова, което ние не сме съумяли да им дадем поради нашето несъвършенство. Ако го помолим.

Egy százalék!

Önnek május 20-áig adóbevallást kell készítenie, melyhez a hivatalos nyomtatványokat ezekben a napokban kapja meg. Szeretnénk felhívni a figyelmét arra, hogy adóbevallásának első oldalán, a C ablak utolsó sorában jelezheti, hogy nyilatkozatot tesz adója kétszer egy százalékáról – a

Magyarországi Bolgár Ortodox Egyház

(technikai szám: 0372), továbbá a

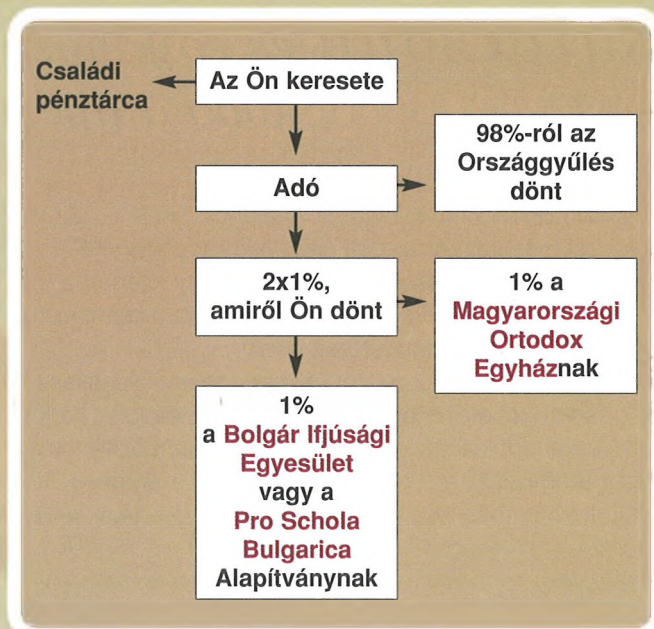
Bolgár Ifjúsági Egyesület

(18089154-1-41) illetve a

Pro Schola Bulgarica Alapítvány

(adószám: 18066184-1-42) javára.

Ne feledje, ha nem rendelkezik az 1%-okról, azok az állami költségvetésbe kerülnek, és sorsukról mások döntenek – Ön helyett!

Коледа и една усмивка повече на детските лица

ДАНИЕЛА БОГДАНОВА

учител по български език и литература

За втора поредна година учениците, учителите и служителите от БУСЕУ »Христо Ботев« участваха в унгарската национална благотворителна кампания по случай Коледа.

Рождество Христово беше повод да отворим сърцата и душите си за любовта, мъдростта и хармонията, защото тогава отново се ражда човешката вяра в доброто и красивото!

В продължение на две седмици в училището бяха събирани пакетите – грижливо подредени и красиво опаковани, със сърдечни пожелания на новогодишните картички. С подаръците децата оставяха своята вяра, че любовта и добротата пречистват и облагодоряват човешката душа, своята надежда, че още една усмивка ще грейне на детските лица в Коледа нощ.

Karácsony és egy mosollyal több a gyerekek arcán

A Hriszto Botev Bolgár-Magyar Általános Iskola és Gimnázium tanulói, tanárai és dolgozói másodízben vettek részt a karácsonyi jótékonyági akcióban.

Az ünnep alkalmat szolgáltatott arra, hogy kitarjuk a szívünket és a lelkünket a szeretet, a bölcsesség és a harmónia előtt, mert így születik újjá az embernek a jószágba és a szépségbe vetett hite!

Az iskolában két hétig gyűjtöttük a gondosan összekészített és szépen becsomagolt csomagokat, amelyek mellett jókívánságokat tartalmazó karácsonyi lap is volt. Az ajándékokkal a gyerekek kifejezték abbéli hitüket, hogy a szeretet és a jószág megtisztítja és nemesebbé teszi az ember lelkét, valamint azt a reményüket, hogy még egy mosoly villan fel a gyerekek arcán karácsony éjjelén.

Daniela Bogdanova

bolgár nyelv és irodalom szakos tanár

През есента...

*Помъдрелите дни стават къси,
А студентите нощи – без край.
А над нас, вехди облачни свъсил,
се разстила небесния рай.*

Есента е тъга! Тя е като звук на цигулка – едновременно носталгичен и проплакващ. Есента е омайна! Неповторима в своите цветове – пурпурна, златна, ръждива.

Есента е светлина! В самия край на ноември, когато тя-мека и кротка, примирено преминава в зима, аз осъзнах, че **есента е и радост!**

»Листопад, а в сърцето ми – лято, песен птича и плод натежал.«

Повод за това светло чувство са съчиненията на тема »През есента...« на част от децата, които посещават съботното училище по български език в БУСЕУ »Христо Ботев«. С удоволствие споделям с читателите на вестника тази своя радост.

»Навън е есен. Птиците отлитат на юг, защото става студено и няма храна за тях. Многобройни листа тъжно се ронят от дърветата и покриват земята с многоцветен килим. И аз се чудя защо се случва всичко това. Защо през есента всичко се унася в сън? Защо има само учене? Липсват ми лятото, игрите и слънцето.

Есента е малко тъжна за мен, защото казвам

»сбогом« на лятото, но все пак, тя е истински празник на цветовете и приятелството! Обичам да събирам цветните листа: огненочервени, тъмнокафяви, слънчевожълти и с остатъци от зеленикави багри. Обичам да бързам към училище с новите си тетрадки, да нося новите си есенни обувки и да се срещам с моите съученици.

Есента идва и си отива неусетно като краткотраен театрален декор. Съвсем скоро на прага ни ще почукат зимата, снегът, Дядо Коледа и Новата година.

Есента пристига и отминава забързано, но оставя в мен чувството, че крие в себе си още безброй неразгадани тайни. Тайнството на есента ме подтиква към размисъл... Може би, не е случайно, че първият училищен звънец ни призовава на есен!«

Естер Хедеш, 6 клас

»Есента е един интересен сезон. Тя е непредсказуема. Понякога е суха, топла и приветлива, а друг път дъждовните капки се стичат по прозорците и ме изпълват с тъга.

Аз я обичам, защото с шарена и изобилна. С удоволствие хапвам есенните плодове-круши като карамел, златни ябълки и сочно грозде. Обичам я, но не я очаквам с нетър-

пение, защото тогава започвам училище и свършва моето безгрижие. През есента вече не мога да ходя по бански и да плувам в басейна. Тогава започвам да »плувам« в книгите и тестовите. Но... има едно нещо, което я прави особено приятна. През октомври и ноември са рождените дни на моите най-добри приятели. Това са скъпи за мен празници, изпълнени с радост и веселие. Те правят есента за мен специална и винаги неповторима!«

Стратияна Орлинова, 5 клас

»Когато мисля за есента, моите чувства са противоречиви. Според много хора есента е най-красивият сезон. Разбирам ги, защото тя е толкова хубава и пъстра! Листата падат и шарен килим покрива вече жълтеещата трева.

Аз я обичам, защото тогава е моят рожден ден. Винаги очаквам с нетърпение този празник. Чудесен повод да се забавляваме.

Но след слънчевото и топло лято есента е като неканена гостенка. Птиците отлитат на юг, дърветата мълчаливо оголяват, обикновено вали много дъжд. Дните стават по-мрачни и къси.

Но есента не е само край, тя е и начало – на учебната година. А всяко начало е обещание за нещо ново и непознато. Затова ще кажа: Добре дошла, есен!«

Лилия Узунова, 5 клас

Fedezzük fel újra Bulgáriát!

*Bulgária napja a Néprajzi Múzeumban
2007. február 17. szombat, 10.00-20.00 óra*

A rendezvény a teljesség igénye nélkül igyekszik minél többet bemutatni az új EU-tagországról, Bulgáriáról. A nap folyamán különböző kiállításokat és filmeket tekinthetnek meg az érdeklődők, akik ízelítőt kapnak a bolgár népzene és néptánc hagyományából is. Az egész napos műsorban fellép: Sebestyén Márta, Sebő Ferenc, Parov Nikola és Hetzkő Ágnes, Kraszimira Csurtova rodopei dudásnő, Ljubomir Petov népdalénekes és Nikolina Csakardakova pirini énekesnő, valamint sok magyarországi bolgár néptáncegyüttes.

Да открием България!

*Ден на България в Етнографския музей
17 февруари, събота, от 10.00 до 20.00 ч.*

Без претенции за всеобхватност в рамките на програмата се прави опит да се представи възможно най-пълно България като нов член на Европейския съюз. Целодневна програма от изложби и прожекции очаква посетителите, които ще могат да се докоснат до българските традиции в народната музика и танците чрез изкуството на Марта Шебещен, Ференц Шебо, Никола Паров и Агнеш Хетцко, родопската гайдарка Красимира Чуртова, народният певец Любомир Петов и пиринската певица Николина Чакърдъкова, както и български танцови състави от Унгария.

350 села ще бъдат заличени

от картата на България до 5 години, ако продължи сегашната безотговорна държавна политика по проблемите на селото. За това алармира шефът на Асоциацията на българските села Борислав Борисов. Ако и след тези пет години не се направи нищо и продължи тенденцията към обезлюдяване, след десет години ще изчезнат 1000 села от общо 5100, прогнозира Борисов. Според Борисов липсва адекватна политика за тези райони, а държавата не разяснява на кметовете как да кандидатстват за пари от еврофондовете. Анкета показва, че хората там изобщо не са чували за »Национална селска мрежа« – програма на ЕС, по която се отделят 3 млрд. евро.

Без визи в съседките ни извън Евросъюза

Българските граждани ще влизат в Сърбия, Македония, Албания и Турция, които не са членки на ЕС, без визи. Престоят им на тяхна територия ще е до 90 дни. Условието за безпрепятственото пресичане на границата е да носят международния си паспорт. Турция изисква виза за неакредити-

рани журналисти, филмови дейци, археолози, учени, които ще правят научни изследвания. От 1 юни 2005 г. има ограничение за влизане на МПС, произведени преди повече от 20 г.

В Сърбия може да се влезе само с международен паспорт и може да се внесе валута до 5000 евро. Пътната полиция стриктно проверява за използването на предпазни колани, необходимо оборудване на колата и налага санкции при липса на знак за националната принадлежност на МПС-то.

В Македония също се влиза с международен паспорт, а срокът за регистрация в полицията е 72 часа. В страните-членки на ЕС – Гърция и Румъния, е достатъчна личната карта.

Старите пенсии без по-голямо увеличение

Старите пенсии, които са значително по-ниски от новоотпусканите, няма да бъдат увеличавани извънредно тази година поради липса на средства. За актуализиране на сумите, отпуснати за периода 1997-1999 г., са необходими 1.5 млн. лв. за 1 година, но засега такива средства няма. Идеята за преизчисляване на парите за старост, отпуснати до

2000 г., се обсъжда от няколко месеца, но засега експертите не са се спрели на вариант как да стане това.

И през тази година част от възрастните хора ще получават по-малко от официалната линия на бедността – 152 лв. В социалното министерство вече е сформирал консултативен съвет от експерти и представители на пенсионерските организации, който ще обсъжда възможностите за усъвършенстване на пенсионната система.

Диференцирани заплати за учителите от 1 юли

Учителите ще получават диференцирани заплати от 1 юли, съобщи министърът на образованието Даниел Вълчев. За целта за тази година са отделени 13.1 млн. лв. от бюджета, които ще се разпределят за учителите с добри резултати в работата си.

Първоначалната идея на министерството бе 10% от преподавателите – тези с най-добри постижения, да получат 50% увеличение на заплатите. Сега министърът е склонен да се съгласи с искането на синдикатите да има по-малко повишение за повече учители.

Според министъра стимули трябва

A bolgárok vízum nélkül utazhatnak a szomszédos országokba

A bolgár állampolgárok vízum nélkül utazhatnak az Európai Unión kívüli szomszédos országokba: Szerbiába, Macedóniába és Törökországba, valamint Albániába, és 90 napig tartózkodhatnak ott. A beutazáshoz azonban útlevél szükséges.

Szerbiába fejenként 5000 Eurót lehet bevinni, Macedóniában pedig 72 órán belül regisztráltatnia kell magát a külföldinek a rendőrségen. Az EU-tagországokba, Görögországba és Romániába elegendő a személyi igazolvány.

A régi nyugdíjak nem emelkednek jelentősen

A régi nyugdíjak, amelyek sokkal alacsonyabbak, mint az újonnan megállapítottak, forráshiány miatt idén nem emelkednek jelentős mértékben. Az 1997 és 1999 között megállapított nyugdíjak aktualizálásához egy évre 1,5 millió levára lenne szükség, ez az összeg azonban egyelőre nem áll rendelkezésre. Így az idősek egy része idén is kevesebbet kap, mint a szegényeségi küszöb, amely 152 leva.

A Globul és a Vivatel aláírta

azt az egyezményt, amely szerint az előfizetőik szolgáltatóváltás esetén magukkal vihetik a telefonszámukat. A Mobiltel egyelőre nem csatlakozott az egyezményhez.

KRESZ-vizsga kamerák előtt

Az idei évtől kezdve KRESZ-vizsgát csak olyan helységben lehet tartani, amelyek videokamerával vannak felszerelve. Az új szabályok szerint nincs lehetőség arra sem, hogy az elrontott választ kijavítsa a vizsgázó. A gyakor-

да получават учителите, чиито ученици постигат най-добри успехи, както и преподавателите, които работят с ромчета, талантиливи деца или такива със специални образователни потребности.

Изпит за шофьорска книжка – само пред камера

От тази година решаването на листовки по време на изпита за шофьорска книжка ще става само в помещения, оборудвани с видеокамера и те ще се заснемат. Новите правила предвиждат също при решаване на листовките по време на изпита да не се дава възможност за поправяне на веднъж даден отговор, въпреки че кандидатът е разбрал за грешката си. Запазват се сегашните задължителни 40 часа теоретично обучение.

Новите правила предвиждат часовете по кормуване от сегашните 24 да станат 30 с възможност за още 2 или 4 допълнителни часа, което ще увеличи цената на курсовете от сегашните 300-350 лв. на 500 лв.

Близо 900 фирми за автомобилни превози

са отпаднали от пазара вследствие на изискванията, които налага Евросъюзът. От близо 3200 фирми с разрешително да работят в чужбина само 2600 са кандидатствали за новите евролицензи, които са нужни за работа на територията на Съюза.

От 1 януари като таксите у нас могат да се движат само коли не по-стари от 10 години, като от 1 ноември ограничението обхваща и колите по-стари от 5 години. С влизането в ЕС пазарът на автобусните превози напълно се либерализира. Занапред превозвач от страна членка може да поиска откриване на редовна автобусна линия до български град и няма възможност това да му бъде отказано.

За първи път матури за всички четвъртокласници

Всички ученици от 4-и клас ще се явяват на задължителни тестове по четири предмета в началото на май. Децата ще държат за първи път миниматури по български език и литература, по математика и по предметите »Човекът и природата« и »Човекът и обществото«, които се учат в 3-и и 4-и клас.

Предвижда се всеки тест по четирите предмета да съдържа най-много 20 въпроса. Задачите ще са с по три възможни отговора, от които верен е само един. Всеки тест ще се решава за един учебен час. Изпитите ще се провеждат в различни дни, за да не се натоварват излишно децата. Тестовете ще се проверяват от учители от други училища или от регионалните инспекторати по образование. Резултатите няма да влияят на успеха на децата и няма да се използват за оценяване на работата на учителите им, а ще служат за ориентир на просветното министерство.

Това на практика ще бъдат първите национални изпити за обективно оценяване на учениците след неколкотократно отлагане на матурите.

»Глобул« и »Вивател« подписаха

споразумението, което ще позволи на абонатите да сменят оператори без промяна на номера и кода. Към споразумението за преносимост засега не се е присъединил »Мобилтел«.

лати oktatás kötelező óraszám 24-ről 30-ra emelkedik, emiatt a jelenlegi 300-350 leva helyett 500 levába fog kerülni a tanfolyam.

Kisérettségi negyedikeseknek

Az általános iskolák negyedik osztályos tanulói május elején négy tantárgyból kötelező kísérettségit tesznek. A feleletválasztós tesztek 20-20 kérdésből fognak állni. A vizsgák eredménye nem számít bele a tanuló érdemjegyébe, csak az oktatási minisztérium tájékozódását segíti.

Differenciált bér a tanároknak július 1-től

Július 1-től a tanárok differenciált bért kapnak majd. Erre a célra 13,1 levát különített el az állam, az összeg azon tanárok között kerül felosztásra, akik jó eredményeket érnek el a munkájukban. Az oktatási miniszter szerint ösztönzést kell kapniuk azoknak a pedagógusoknak, akiknek a tanítványai nagyon jó eredményeket érnek el, valamint azoknak, akik roma gyerekekkel, kimagasló tehetségű gyerekekkel és különleges oktatási igényekkel rendelkező gyerekekkel foglalkoznak.

Котката и глупавите селяни

Един търговец, като ходил по търговия, намерил котка на пътя, изгладняла и много слаба. Той я взел, да се не мъчи. Вечерта стигнал в едно село. Там имало много мишки. Той останал да спи в една кръчма, пуснал котката и тя издавила всички мишки.

На другия ден селяните се събрали в кръчмата, да пийнат по някоя чашка и друга, и гледат: никаква мишка не се показва, а друг път имало толкова мишки, че се качвали на масата, ближели от чашите им. Те попитали кръчмаря какво е направил, та няма мишки.

– Напоих ги с вино, та се ухапаха – засмял се кръчмарят.

После им разказал за търговеца и неговото животно,

– Бре, че това е добър ловец! Де да има да си купим такова животно, та да изчисти селото ни от мишки.

– Да ви продам тази – рекъл търговецът. – Ала много струва.

– Колко искаш? – почнали да се пазарят селяните.

– Ами затрупайте я с пари, колкото излезе, толкова.

Селяните се съгласили. Извадили пари и почнали да затрупват котката. Тъкмо вече я претрупали, и търговецът я поповдигнал малко, те още хвърляли и я затрупали. Тогава търговецът вдигнал опашката нагоре и рекъл:

– Ето, това затрупайте. То най-много ѝ трябва при ловуването.

Селяните дали едни дисаги пари, търговецът си тръгнал и оставил котката. А селяните, нали били глупави хора, поразмислили се след малко, че не са попитали търговеца с какво да я хранят. Спуснали се да го гонят, а той, като ги видял, помислил, че го гонят за парите, че ги излъгал, и бутнал коня да бяга. Той бягал, селяните след него, той бяга, селяните след него, хем тичали, хем викали:

– Бре стой, човек! Кажи ни, с какво да храним котката?

– С мас и масло – извикал търговецът.

А селяните разбрали с нас и с вас. Изплашили се.

– Щом с нас ще се храни, няма да я бъде! – рекли си те. – Ще я тепаме. Върнали се в кръчмата. Насядали настрани и никой не смел да доближи котката. По едно време един се престранил, дигнал един стол и го стоварил върху нея. Тя избягала в плевника.

– Бре, какво ще правим сега? – запитали се селяните. – Нощес ще слезе да ни издави до един! Какво да правим, за да я убием?

Скочили всички. Грабнали тояги, брадви, взели да удрят по вратата на плевника, по керемидите, а котката никаква я няма.

– Що се чудим бре, братя! – рекъл попът. – Хайде да запалим плевнята. Една плевня не струва колкото нас.

Речено-сторено. Запалили плевнята. Вдигнал се пушек до небето. На котката ѝ станало топло, пламъците почнали да я обгръщат и тя, видяла-невидяла, хвърлила се към вратата. А тия, дето стояли пред вратата, изплашили се, изпуснали тоягите и избягали кой накъде види. Котката скочила на един на рамото, той паднал в несвят и другите помислили, че е залегнал като войник, та и те залегнали на земята. А котката избягала и отишла в черквата, та се качила на гредите отгоре. Пратили един от най-безстрашните селяни, да погледне отдалеч какво прави това страшно животно. Той отишъл и надникнал през прозорчето. Котката била клекнала на една греда, близала си краката и си бърсала очите. Безстрашният селянин помислил, че тя му се заканва, та избягал. А другите го питали:

– Какво прави котката?

– Оставете се! – рекъл този. – Както ни се заканва!... Казва: само ако ви изляза, няма ни един да остане!

Така котката се спасила от глупавите селяни.

Намерете в пъзела античните герои и богове!

АХИЛ, ТИТАН, ФАЕТОН,
РОМУЛ, ИКАР, ОРЕСТ, МАРС,
РЕМ, ВЕНЕРА, ПОСЕЙДОН,
МИНОТАВЪР, ДИОНИС,
ЗЕВС, ГЕЯ, АФРОДИТА,
АПОЛОН, ДИАНА

М А Ф Р О Д И Т А
И П А О Р И К И Х
Н О Е М Е А А Т И
О Л Т У С Н Р А Л
Т О О Л Т А М Н З
А Н Н Р Е М А Г Е
В Е Н Е Р А Р Е В
Ъ Д И О Н И С Я С
Р П О С Е Й Д О Н

Звезди

Петко Р. Славейков

Както в полето бели овчици,
тъй по небето светли звездици –
сякаш че пастир месец ги води.
Една от друга те се не пръскат –
и една друга, виж, се не блъскат –
в своята пътечка всяка си ходи.

Св. мъченик Трифон

(Трифоновден, празник на лозарите) е на 1 февруари. Празникът е включен към цикъл от три последователни дни, наречени Трифунци: 1 февруари — Трифоновден 2 февруари — Сретение господне и 3 февруари — Свети Симеон.

Св. Трифон е мъченик, който през 248 г. бил посечен с меч. Роден в Мала Азия, една от прародините на лозата и виното, Св. Трифон се счита за пазач на лозята. Празнуват не само лозарите, но и градинари, и кръчмари. Рано сутринта стопанката омесва хляб, сготвя кокошка, която пълни с ориз или булгур. Кокошката се вари цяла, а след това се припича на саджак. В нова вълнена торба се слага питата, кокошката и бъклица с вино. С такива торби на рамо мъжете отиват на лозето. Там се прекръстват, вземат косерите и всеки отрязва по три пръчки. След това отново се прекръстват и поливат с вино лозите. Този ритуал се нарича »зарязване«. След това избират »цар на лозята«. Едва тогава започва общо угощение. »Царят« е окичен с венец от лозови пръчки на главата и с венец през раменете. Той сядна на колесар и под звуците на гайди, гъдулки и тъпан се отправят към селото. Спират пред всяка къща. Домакинята изнася вино, дава на царя да пие, след което черпи и хората от свитата му. Останалото вино в ко-

тела се плисва върху царя и се изрича благословията: »Хайде, нека е берекет! Да прелива през праговете!«. Царят отговаря на благословията с »Амин«. Като стигне до своя дом, царят се преоблича с нови дрехи и, окичен с венците, сядна на дълга трапеза да посрещне хора от цяло село. Затова за цар се избира заможен човек. Следващите два »трифунци«, се почитат за предпазване от вълци. Тогава жените не режат с ножици, за да не се разтваря устата на вълка, не плетат, не предат и не шият. Приготвят обреден хляб и след като раздадат от него на съседите, слагат залъци от хляба в кърмата на животните — за предпазване от вълците.

Св. Харалампий

(Чуминден, 10 февруари) загинал мъченически през 198 г. за своята вяра. Твърд пред мъчението, той го изживява и осмисля като радост от победата над злото и плътта. Иконографски често се изобразява като повелител на болестта, която той държи окована в девет вериги или затворена в шише.

За предпазване от болести, строго се спазва забраната да не се извършва никаква домашна работа. Единствената грижа на жените е да станат рано, да омесят и да опскал пити и хляб. Украсата им е кръст в средата, няколко пъпки (на чумата) около него, а по края голям венец за

здраве. Докато се прави хлябът, някой от дома занася мед в църквата за освещаване. С него се маже хлябът и питките, които се прекадяват и раздават за здраве. От същия мед запазват вкъщи за лекарство през годината. На някои места обредният хляб, приготвен от чисти жени, се оставя извън селото, за да не влезе болестта в него. Някъде особено внимателно премитат цялата къща, за да »изметат болестите навън«.

Власовден

(11 февруари) е посветен на здравето на впрегатните волове, кравите и овцете. Според народното вярване името на празника произхожда от бо-лестта влас и раната при за-растването ѝ, засягаща червата и стомаха на животните. Рано сутринта на този ден жените разнасят по съсе-дите си топли пити, намазани с мед или рачел (сварени в гроздов сок плодове). При раздаването се имитират движенията на животните — мучене, ритане, бодене с рога. Оттук произлиза и името на празника — Муковден. С празника са свързани и някои забрани. Не се меси хляб, за да не се »власява« брашното, не се впрягат воловете, избягва се работата и строго се спазва празникът от овчарите, за да не са »власати« (с груба козина) раждащите се агнета. Традиционната храна за празника включва: Шарена пита, баница, кашник.

Тутманик •• Tutmanik

Продукти: 500 г брашно, 150 мл прясно мляко, 10 г мая, 1 яйце, 200 г сирене, натрошено, 200 г краве масло (или мас), сол на вкус

Приготвяне: От брашното, размитата в прясното мляко мая и солта се омесва тесто, което се оставя на топло да втаса. Втасалото тесто се омесва отново с част от разтопеното масло, разделя се на 5 части, и се разтегля на 5 листа. Листата се нареждат последователно в тавичка, като помежду им се поставя плънка от сиренето и разбитото яйце. Тутманикът се нарязва на квадрати, залива се с останалото разтопено масло и се пече в силна фурна до зачервяване.

Hozzávalók: 50 dkg liszt, 15 dl tej, 1 dkg élesztő, 1 tojás, 20 dkg morzsolt szírene, 20 dkg vaj vagy zsír, só

Elkészítés: A lisztből, az előzetesen tejben elkevert élesztőből, sóból tésztát gyúrunk és hagyjuk megkelti. A megkelt tésztát újra gyúrjuk a megolvasztott vajjal, 5 részre választjuk és egyenként megnyújtjuk a tepszi méretére. Egyenként belerakjuk a tepsibe, úgy hogy közéjük rakjuk az előzetesen összekevert tojást és szírenet. Négyszögletű darabokra vágjuk, leöntjük a maradék olvasztott vajjal és erős lán- gon megsütjük.

Програмата

Български културен дом

•• Program

Bolgár Művelődési Ház

месец февруари 2007 г.

•• 2007. február

7, сряда	17.00	<i>Театрално ателие</i> – Малко театро
9, петък	18.00	Премиера на Малко театро в театър Талия в рамките на Театралната среща на малцинствените театри – <i>»Българска приказка«</i>
10, събота	14.00	<i>Трифон Зарезан</i> – Водосвет / Подрязване на лозата в църковния двор / Турнир по табла и прожекция на български филмови комедии в Българския културен дом.
14, сряда	18.00	<i>Биноклуб</i> – Тримата от запаса / Първият български филм, който се осмели да погледне на войната с очите на комедията. И трима велики комици в драматични роли: Георги Парцалев, Никола Анастасов и Кирил Господинов. Сценарист: Павел Вежинов. Режисьор: Зако Хеския.
21, сряда	18.00	<i>Литературно кафене</i> »В трето лице« перформънс В рамките на литературното кафене започва новата рубрика <i>»кафе с автограф«</i> . Актрисите Ева Шуберт и Габриела Хаджикостова и известният унгарски драматург Акош Немет представят книгата на Иван Кулеков <i>»В трето лице«</i> . След представянето автограф дава актрисата Ева Шуберт.
28, сряда	16.00	<i>Етнографски клуб</i> – Изработване на мартеници

Állandó programok

kedd, 17.00
bolgárnépdal-oktatás

szerda 17.30
a Zornica Hagyomány-
őrző Csoport próbája

péntek 17.00
Roszica Néptánc-
együttes próbája

**minden hónap
második szerdája, 10.00**
Nyugdíjasklub

7., szerda	17.00	Színházi Műhely – Malko Teatro
9., péntek	18.00	Bolgár rege – a Malko Teatro bemutatója a Thália Színházban a Nemzetiségi Színházi Találkozó keretében
10., szombat	14.00	Trifon-nap – vízszentelés és szőlőmetszés a Bolgár Ortodox Templom udvarán, ostábla-verseny és filmvetítés a Bolgár Művelődési Házban
14., szerda	18.00	Filmklub – Trimata ot zapasa
21., szerda	18.00	Irodalmi Kávéház – Az irodalmi kávéház keretein belül elindul az új rubrika Kávé autogrammal címmel. Schubert Éva és Hadzsikosztova Gabriella, valamint Németh Ákos író bemutatja <i>Ivan Kulekov Harmadik személyben c.</i> könyvét. A könyvbemutató után Schubert Éva színművésznő oszt autogramot.
28., szerda	16.00	Néprajzi Klub – martenica-készítés

март
••
március

3, събота	18.00	<i>Гала концерт</i> по случай националния празник на България	3., szombat	18.00	Gálakoncert Bulgária nemzeti ünnepe tiszteletére
7, сряда	17.00	<i>Малко театро</i> – театрално ателие	7., szerda	17.00	Malko Teatro Színházi Mihely
14, сряда	18.00	<i>Киноклуб</i> – »Закъде пътувате«	14., szerda	18.00	Filmklub – Zakade patuvate
21, сряда	18.00	<i>Литературно кафене</i> – 100 години Емилиян Станев	21., szerda	18.00	Irodalmi Kávéház – Emilijan Sztanev bolgár író születésének 100. évfordulója tiszteletére
28, сряда	18.00	<i>Творчески клуб</i>	28., szerda	18.00	Alkotók Klubja

важни адреси

•• közérdekű címek

Magyarországi Bolgárok Egyesülete
1097 Bp., Vágóhid u. 62.
tel.: 216-6560

Bolgár Országos Önkormányzat
1093 Budapest, Lónyay u. 41.
tel.: 216-4210

Fővárosi Bolgár Önkormányzat
1093 Budapest, Lónyay u. 41.
tel.: 216-4211

Bolgár Köztársaság Nagykövetsége
1062 Bp., Andrássy út 115.
tel.: 322-0836, 322-0824

Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Pravoszláv Templom
1097 Bp., Vágóhid u. 15.
tel.: 215-0039

Bolgár Nyelvtanító Kisebbségi Iskola
1093 Budapest, Lónyay u. 41.
tel.: 216-4210

Bolgár Kulturális Intézet
1061 Bp., Andrássy út 14.
tel.: 269-4246

Hriszto Botev Bolgár-Magyar Általános Iskola és Gimnázium
1062 Budapest, Bajza u. 44.
tel.: 474-0536, 474-0537

Carevec Étterem
1097 Bp., Vágóhid u. 62.
tel.: 216-1797

Hotel Rila
1097 Bp., Vágóhid u. 62.
tel.: 216-1621